

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.195/2025/6/I.

A felperes: felperes1

(felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Szabó Iván Ügyvédi Iroda

((felperesi jogiképviselő címe

ügyintéző: dr. Szabó Ivánügyvéd)

Az alperes: alperes1

(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Petrik Bence Ferenc ügyvéd

(alperesi jogi képviselő címe)

A per tárgya: szerződés teljesítése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék

12.P.20.172/2025/15.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes 17. szám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 12.477.750,- (tizenkétfélmillió – négyszázhetvenhétezer – hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

A felperes által meg nem fizetett 2.500.000,- (kettőmillió – ötszázezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felek között 2010. december 16-án „Egyezségi keretmegállapodás település és település1 Önkormányzatainak hosszútávú együttműködéséről” megnevezésű megállapodás (továbbiakban Keretmegállapodás) jött létre, mely visszautalt a 2003. november 30-án létrejött Együttműködési Megállapodásra (Megállapodás). Tárgya az alperes közigazgatási területén fekvő, a 6. számú főút és település közigazgatási határa által közrefogott 054/1. helyrajzi számú, 200 hektár nagyságú terület hasznosítása, befektetők számára vonzóvá tétele, valamint az onnan befolyó helyi iparüzési adó megosztása volt.

[2] A Keretmegállapodásban rögzítették, hogy a felek 2005. október 28-án úgynevezett „Szindikátusi szerződést” is kötöttek, melynek célja a Megállapodással érintett területrészen fekvő egyes ingatlanok iparterületté fejlesztéséhez szükséges beruházásokkal kapcsolatos kötelezettségek meghatározása, továbbá az ingatlanfejlesztés érdekében a felperes és a cég1 Kft. között egy közös társaság létrehozása volt. Ezen területre települt a cég2 Kft. gyára.

[3] A Keretmegoldás a preambulának E) pontjában arra is kitértek, hogy a felek között 2010. június 30-át követően jogvita alakult ki az együttműködési szerződés hatályát és teljesíthetőségét érintően.

[4] A felek a Keretmegállapodás céljaként azt jelölték meg (1.2. pont), hogy meghatározzák 1. számú mellékletében foglalt térképvázlaton jelölt, hozzávetőlegesen 200 hektár nagyságú terület (Érintett terület) vonatkozásában egymás jogait és kötelezettségeit, valamint az Érintett területtel kapcsolatosan felmerülő helyi iparüzési adó és költségek megosztásának a rendjét, továbbá békés úton és visszavonhatatlanul lezárják a közöttük fennálló, a preambulum E) pontjában részletezett jogvitát.

[5] A Keretmegállapodás „Helyi iparüzési adók megosztása” című fejezetében a következőkben állapodtak meg:

[6] Az Érintett Területről 2011. január 1-jét követően befolyó helyi iparüzési adó fele település1 Önkormányzatát, másik fele pedig település Önkormányzatát illeti meg, tekintettel arra, hogy az Érintett Terület ugyan település1 közigazgatási határain belül helyezkedik el, település segítsége és szerepvállalása nélkül azonban a bevételt eredményező beruházások nem jöhetnének, illetve nem jöhettek volna létre (3.1. pont).

[7] Az Érintett Területről származó helyi iparüzési adót település1 Önkormányzata szedi be a jelenlegi jogszabályok alapján, a település Önkormányzatát megillető összeget pedig a számláján történő jóváírásától számított tizenöt napon belül köteles átutalni a jogszabály változása esetén annak megfelelően kerül beszedésre az adó. Amennyiben a kifizetés 3.3. pontban foglalt feltételei ez idő alatt nem állnak fenn maradéktalanul, akkor település1 Önkormányzata mindaddig visszatarthatja kifizetést, amíg település Önkormányzata nem nyújt egy mindkét fél által elfogadott, megfelelő mértékű biztosítékot (3.2. pont).

[8] A Keretmegállapodás 3. pontja alapján az alperes 2021. év első félévéig teljesített.

[9] A Duna-mente - megye különleges gazdasági övezet kijelöléséről szóló, 2021. július 1-jén hatályba lépett 362/2021.(06.28.) Kormányrendelet (továbbiakban Kormányrendelet) különleges gazdasági övezetet jelölt ki település2 község és település1 Város közigazgatási területén. A Kormányrendelet 2. § (1) bekezdés b) pontja különleges gazdasági övezetté nyilvánította az alperesi önkormányzat közigazgatási területén elhelyezkedő és a cég2 Kft. beruházásának alapjául szolgáló ingatlanokat, valamint az ezen ingatlanokból a telekalakítási eljárásban hozott döntés véglegessé válását követően kialakított, az 1. számú mellékletben helyrajzi szám szerint megjelölt ingatlanokat. A 1. számú mellékletben meghatározott ingatlanok három ingatlan kivételével a Keretmegállapodással érintett területek részét is képezték. A Kormányrendelet 2. § (2) bekezdése az alperesi önkormányzatot ún. közvetlenebbül érintett települési önkormányzatként határozta meg, a felperesi önkormányzatot viszont nem.

[10] Az alperes a 2021. július 21-én meghozott 187/2021.(VII.21.) számú Képviselő-testületi határozatával megállapította, hogy a Kormányrendeletre figyelemmel a Keretmegállapodás a jogszabályi környezet megváltozása miatt a jogszabály erejénél fogva 2021. július 1-i hatállyal megszűnt, utasította a polgármestert, hogy erről értesítse a felperest.

[11] Ezt követően 2021. július 22-én az alperes és a megye Önkormányzat között - a megyei közgyűlés 148/2021.(VII.22) számú határozatával jóváhagyott - megállapodás jött létre a fenti különleges gazdasági övezet vonatkozásában település1 Város Közigazgatás Területét érintő feladat- és hatáskörök ellátásáról. A megyei önkormányzat vállalta, hogy rendeletben fogja megállapítani az iparüzési adóból származó bevétel Kormányrendeletben meghatározott, a beruházással közvetlenebbül érintett települések területén megvalósulási fejlesztések és a területen működő szervezetek és települések működésének támogatásának a szabályait. A megye Önkormányzata által nyújtott támogatásokról a 13/2021. (X.01.) önkormányzati rendelet rendelkezett, melyben az „legközvetlenebbül érintett” települések, így település2 és település1 részére ezen települések területfejlesztési és működési alapját az Alap I. biztosította egyedi támogatási kérelem alapján.

[12] A felperes 2021. október 25-én felszólította az alperest, hogy a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjában foglaltaknak megfelelően az Érintett területről származó helyi iparüzési adó felének megfelelő összeget a számláján akár támogatásként akár más jogcímen történő jóváírásától számított tizenöt napon belül fizesse meg a felperes részére. Az alperes a felhívásnak nem tett eleget, arra hivatkozással, hogy 2021. július 1-jét követően nem jogosult helyi iparüzési adó beszedésére, azt a megyei önkormányzat szedi be, amellyel támogatási megállapodást kötött, mely alapján működési és fejlesztési célú támogatásban részesül, de ezt csak konkrétan meghatározott önkormányzati funkció teljesítésére használható fel, ellenkező esetben a támogatás vonatkozásában arányosan visszafizetésre kötelezett lenne.

[13] Ilyen előzményeket követően a felperes a Székesfehérvári Törvényszék előtt 32.P.20.324/2021. sorszám alatt folyt perben (Előzményi per) a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjai alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 198. § (1) és 277. § (1) bekezdéseire hivatkozással az alperest 449.096.326 forint tőke és annak járulékai megfizetésére kérte kötelezni. A törvényszék az elsőfokú, 12. sorszám alatti ítéletével a keresetet elutasította. Döntését azzal indokolta, hogy a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjai az alperest megillető helyi iparüzési adó bevétel megosztásáról rendelkeztek. Utalt arra, hogy a 2020. június 18-án hatályba lépett a különleges gazdasági övezetről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi LIX. törvény (Kgötv.) 1. § (2) bekezdése és 3. §-a értelmében a különleges gazdasági övezet kijelölését követően a települési önkormányzat feladat- és hatáskörét – törvényben meghatározott kivételekkel – a megyei önkormányzat látja el, illetve gyakorolja, és miután a Kgötv. 14. §-ával módosított, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) módosított 8. § (3) bekezdésének új szabálya lényegében a megyei önkormányzat bevételeként kezeli a különleges gazdasági övezetben megállapított helyi adót, de ez a települési önkormányzathoz nem folyik be, az alperes a Keretmegállapodás 3.1. pontja szerinti kötelezettségét nem tudja teljesíteni. Ez utóbbi az Érintett területről hozzá befolyó helyi iparüzési adóra (annak fele összegére) vonatkozó kötelezettsége, így a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjaiban foglaltak teljesítése a régi Ptk. 312. § (1) bekezdésben írtak a következően jogi szempontból lehetetlenül.

[14] A felperes fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla a 2022. november 10-én kelt Pf.II.20.130/2022/6/I. számú kijavított ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetnek helyt adott.

[15] A másodfokú ítélet kihirdetését követően az alperes képviselő-testülete 480/2022.(XII.12) számú határozatával a Keretmegállapodást 2022. december 31-i hatállyal történő felmondta, majd az alperes a települési Járásbíróságnál 2023. február 9-án 8.G.40.006/2023. szám alatt a felmondás érvényességének és hatályosságának megállapítása iránt keresetet terjesztett elő. Ezen eljárást a járásbíróság a 2023. szeptember 26-án kelt végzésével felfüggesztette a Kúria előtt a jogerős ítélettel szemben az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán indult Pfv.V.20.171/2023. számú eljárás befejezéséig.

[16] A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2023. november 8-án meghozott Pfv.V.20.171/2023/9. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét hagyta helyben.

[17] A határozat [83] bekezdésében rögzítette, hogy a felperes szerződés teljesítése iránti keresetével szemben az alperes érdemi védekezésének lényege a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. alpontjaiban az általa vállalt, az Érintett területről 2011. január 1-ét követően befolyó (általa beszedett) helyi iparüzési adó megfizetése – mint szolgáltatás – jogi lehetetlenülése (lehetetlenné válása) volt. Erre figyelemmel a per érdemét illetően abban a kérdésben kellett állás foglalni, hogy a perbeli Duna-mente-megye különleges gazdasági övezetet kijelölő kormányrendelet, az erre tekintettel az alperesi önkormányzat és a megyei önkormányzat által 2021. július 22-én kötött támogatási megállapodás miatt a Keretmegállapodás szerint az alperest terhelő polgári jogi kötelezettség teljesítése lehetetlenné vált-e. A Kúria a felülvizsgálati ítélet [110] bekezdésében kimondta, hogy a helyi iparüzési adó adóztatási jogosultja személyének változásával (a helyi önkormányzat helyett a jogosultság a megyei önkormányzatot illette meg) a megyei önkormányzathoz befolyt bevétel kötött felhasználhatóságával, a támogatási rendszer szigorú szabályaival összefüggésben a felek polgári jogi jogviszonyában meghatározott, az alperest terhelő zártfajú szolgáltatásra vetítve csak az a következtetés fogadható el, miszerint az alperes szerződésben vállalt szolgáltatásának teljesítése jogszabályváltozás eredményeként, azaz jogi okból a régi Ptk. 312. § (1) bekezdése alapján 2021. július 1. napjával lehetetlenült.

[18] A települési Járásbíróság a folytatódó perben hozott, 2024. március 12-én jogerőre emelkedett 8.G.40.031/2023/8. számú ítéletével a keresetet elutasította, arra hivatkozással, hogy a megállapítási kereset indításának a perjog által megkívánt együttes feltételek nem álltak fenn.

[19] A Kúria Pfv.V.20.121/2023/9. számú felülvizsgálati eljárásban hozott ítéletével szemben a felperes által benyújtott alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybíróság a 2025. május 29-én kelt IV/178/6/2025. számú végzésével visszautasította.

[20] A Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (Kkm. törvény) 240. §-a 2025. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte a Kormányrendeletet.

[21] A felperes közgyűlése 161/2025.(IV.17.) számú határozatával kinyilvánította, hogy továbbra is érvényesnek és hatályosnak tekinti a felek közötti Keretmegállapodást, továbbá felkérte az alperest az Érintett területen működő cég2 Kft.-től 2025. január 1-jétől kezdődően beszedett helyi iparüzési adó összegének a Keretmegállapodás 3.1., 3.2. pontjai alapján öt megillető részének megfizetésére.

[22] Az alperes 2025. május 13-án megtartott képviselő-testületi ülésén - visszautalva a 161/2025.(IV.17.) határozatára - 197/2025.(V.13.) számú határozatában kinyilvánította, hogy a Keretszerződést megszüntnek tekinti, abból nem keletkeznek jogok és kötelezettségek, így alaptalan a felperes fizetésre felhívó nyilatkozata.

[23] A keresettel érintett időszakban az alperes a Keretmegállapodás alapján a felperes részére fizetést nem teljesített.

[24] A felperes keresetében 762.500.000 forint tőke és ennek 2025. május 22-étől a kifizetés napjáig járó, a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata és perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest a régi Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján, továbbá hivatkozott a Htv. 41. § (5) bekezdés a) pontjára, és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 3. számú melléklet II.1.a) pontjára is.

[25] Állította, hogy még az alperes 197/2025.(V.13.) képviselő-testületi határozatával a Keretmegállapodásban vállalt fizetési kötelezettségének teljesítését jogos ok nélkül megtagadta, ezáltal szerződésszegést követett el, és a régi Ptk. 198. § (1) bekezdése, 277. § (1) bekezdése, valamint 313. §-a alapján - a késedelemre irányadó szabályokat választva - a régi Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján teljesítésre kötelezést kér.

[26] Előadta, hogy a Keretmegállapodás a felek Megállapodásában foglaltak teljesítésével, illetőleg megszűnésével összefüggésben kialakult jogvitát lezáró egyezségnek is minősül, melynek 3.1. és 3.2. pontjaiban rögzítették, hogy az Érintett területről befolyó helyi iparüzési adó fele 2011. január 1-jétől őt illeti meg.

[27] A 2021. július 1-jén hatályba lépett Kormányrendelet e területen különleges gazdasági övezetet jelölt ki, majd az alperes erre és a Htv. módosításra utalva 2021. július 1-jét követően megtagadta a 2011 óta folyamatosan teljesített Keretmegállapodás további teljesítését.

[28] Hivatkozott arra, hogy sem az Előzményi perben, sem más perben nem állapította meg jogerős ítélet azt, hogy a Keretmegállapodás vagy annak akár egy része megszűnt.

[29] Állította, hogy a Kkm. törvény 2025. január 1-jén hatályba lépett rendelkezései visszaállították a Keretmegállapodás megkötése idején is irányadó, 2021. július 1-je előtt hatályban volt szabályozást, ezért már nincs annak akadály, hogy az alperes a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjában meghatározott kötelezettségét teljesítse; a szolgáltatás teljesítése csak ideiglenesen vált lehetetlenné.

[30] Utalt arra, hogy a Kúria ítélezési gyakorlata csak abban az esetben fűzi a teljesítés lehetetlenné válásához jogkövetkezményként a szerződés megszűnését, ha a teljesítés lehetetlenülése a szolgáltatás végleges és teljeskörű nem teljesíthetőségét feltételezi, míg a teljesítés átmeneti akadályozottsága nem eredményezi a szerződés megszűnését. Hivatkozott a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett Gfv.II.30.185/2024/5. sorszám alatti kúriai, a Pfv.V.21.049/2022/5. sorszám alatti döntésre és az EBH2006.1424. számon közzétett határozatra is.

[31] Hangsúlyozta: a Kúria felülvizsgálati ítélete csak azt zárja ki, hogy az abban elbírált időszakra érvényesítsen igényt, azonban az ettől eltérő időszakra a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 342. § (1) és (3) bekezdése alapján keletkezett követelése iránt akár a korábbi perében megjelölt, azzal azonos, vagy akár attól eltérő jogcímen érvényesíthet igényt. E körben hivatkozott a BH2023.127. szám alatti döntésben foglaltakra is.

[32] Vitatta az alperesnek azokat az előadásait, hogy a Kúria felülvizsgálati ítélete és az azzal helybenhagyott elsőfokú ítélet döntött a felek közötti jogviszony megszűnéséről, továbbá, hogy a felek közötti jogviszony megszűnését elismerte, valamint azt is, hogy a jelen per és az Előzményi per között ügyszomság állna fenn.

[33] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes per költségeiben marasztalását kérte.

[34] Álláspontja szerint a Keretmegállapodás a régi Ptk. 312. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a teljesítés lehetetlenülése következtében megszűnt, amint azt a Kúria Pfv.V.20.171/2023/9. számú határozata is tartalmazza. Ezért a felperes a szerződés megszűnését követő, a jelen perrel érintett időszakra sem követelhet teljesítést szerződési alapon.

[35] Álláspontja szerint a kúriai precedensben foglalt kötelező jogértelmezés köti a bíróságot. Hivatkozott e vonatkozásban a Kúria Gfv.30.429/2023/6. és Pfv.20.433/2020/5. számú határozataira, és kiemelte, hogy a teljesítés lehetetlenné válása a szerződésszegés egyik esete, a jogkövetkezmény pedig attól függő, hogy azért felelős-e valamelyik szerződő fél, avagy sem. Ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amiért egyik fél sem felelős, a szerződés megszűnik.

[36] A Kúria az előzményi perben hozott felülvizsgálati ítéletében véglegesen döntött a felek jogviszonyának megszűnéséről, ami már nem tehető vitássá a jelen perben az anyagi jogerőhatás miatt. Szerinte a BH2023.127. számú jogeset a jelen ügyre nem irányadó. Utalt a Kúria Gfv.30.199/2022/9. sorszám alatti határozatában foglalt jogértelmezésre, miszerint a Pp. 360. § (1) bekezdés második fordulata szerinti tiltás azt eredményezi, hogy ha az előzményi pert követően indítható is újabb per, abban a felek utóbb nem tehetik vitássá a jogviszonyról hozott már végleges döntést - a korábbi jogerős ítélet anyagi jogereje azt kizárja.

[37] A Kúria Pfv.21.252/2023/7. számú eseti döntésére utalva előadta, hogy az anyagi jogerő terjedelmének tartalma megállapításához az ítélet rendelkező része mellett az indoklás ismerete is szükséges. Mivel az Előzményi perben a Kúria megállapította a lehetetlenülést (ami a szerződést megszünteti), egyértelmű, hogy a szerződés megszűnéséről is állást foglalt.

[38] Szerinte téves az a felperesi álláspont, hogy a Kormányrendelet 2025. január 1-jei hatállyal történő hatályon kívül helyezésére is figyelemmel a 2021. július 1-jét megelőző jogszabályi kereteket a jogalkotó „visszaállította”, ekként az előzményi perbeli kúriai döntésben rögzített akadály elhárult, és a lehetetlenné válás „ideiglenesnek” bizonyult, mert a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 15. § (1), illetőleg (2) bekezdéseiből következően fel sem merülhet a „korábbi jogszabályi állapot” visszaállítása és alkalmazhatósága. Miután a felperesi igényérvényesítés alapjául szolgáló szerződés megszűnt, az erre alapítottan követelt összeg teljesítését nem jogos ok nélkül tagadta meg.

[39] Az elsőfokú bíróság fellebbezett ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 12.477.750 forint perköltséget az alperesnek, továbbá rendelkezett arról, hogy a meg nem fizetett kereseti illetéket az állam viseli.

[40] Mivel nem állt fenn ügyszakosság az Előzményi per és a jelen per között, ezért a törvényszék érdemben vizsgálta, hogy fennálló, érvényes és hatályos megállapodás-e a Keretmegállapodás, aminek rendelkezéseire alapította a keresetét a felperes.

[41] A perben alkalmazandó régi Ptk. XXII. fejezete lehetőséget adott a szerződés egyezséggel történő módosítására, így a felek az Egyezségi keretmegállapodással a közöttük fennálló vitás helyzetet kívánták rendezni, beleértve a helyi iparüzési adóbevételek megosztását is.

[42] Az Előzményi perben a Kúria felülvizsgálati ítéletében akként foglalt állást, hogy a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjai jogi szempontból való lehetetlenülése miatt a kötelemből az alperes szabadult; az abban foglaltak teljesítését a felperes alappal nem követelhette. A Kúria ezzel - akár tartalmazta az ítélet ezt a kifejezést, akár nem - a szerződés megszűnéséről is határozott. Ebből kifolyólag jogi okból lehetetlenülés miatt a Keretmegállapodásra alapított felperesi igény teljesítését jogos okból tagadta meg az alperes.

[43] A régi Ptk. 312. § (1) bekezdése expressis verbis kimondja, ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amiért egyik fél sem felelős, a szerződés megszűnik, ezért a megszűnt szerződésre alapított kereset alapján az alperes marasztalására nem kerülhetett sor.

[44] A felperes által hivatkozott ideiglenes lehetetlenülés kérdéskörét vizsgálva az elsőfokú bíróság a Jat. 14. § (2) bekezdése alapján úgy találta, hogy a Kormányrendelet hatályon kívül helyezése nem jelentette az azt megelőző állapot szerinti jogi szabályozás „feléledését”.

[45] Rámutatott, hogy nem voltak irányadóak az „időleges” lehetetlenülés körében a felperes által hivatkozott eseti döntések, miután az EBH2006.1424. számú jogeset egy eleve provizórikusan fennálló állapottal kapcsolatosan foglalt állást, míg a Kúria Gfv.30.185/2024/5. számú és az ebben hivatkozott Pfv.21.049/2022/5. számú döntései a Covid-19 járvány alatt bevezetett, kizárólag a járványhelyzet fennállása alatti, előre láthatóan átmeneti időre szóló korlátozó intézkedésekkel összefüggésben vizsgálták az adott szerződés nem teljesülését.

[46] Hangsúlyozta, hogy a fentiekkel szemben a jelen ügyben a Kormányrendelet nyomán előállt állapotra vonatkozó szabályozásnak a későbbi, a Kkm. törvény 240. §-a általi hatályon kívül helyezéséről volt szó. A Kormányrendelet a saját időbeli hatályáról, esetleges határozott idejű voltáról, időlegességéről nem rendelkezett, így azt a hatálybalépésétől az utóbb történt hatályon kívül helyezéséig alkalmazni kellett, ugyanakkor a Jat. 14. § (2) bekezdésében foglaltakból fakadóan a Kormányrendelet hatályon kívül helyezése nem eredményezte a korábbi jogszabályi rendelkezések újbóli hatályba lépését.

[47] Az elsőfokú ítélettel szembeni fellebbezésében a felperes elsődlegesen annak megváltoztatásával a keresetnek helyt adást, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését, továbbá az alperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[48] Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az Előzményi perben a Kúria csupán a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjában foglalt szolgáltatás teljesítésének jogi okból lehetetlenülését vizsgálta és állapította meg 2021. július 1-jétől, ez azonban nem jelentette egyben a Keretmegállapodás megszűnését, amit a korábbi jogvitában eljáró bíróságok egyike sem mondott ki. A jogszabályi környezet időközbeni változása legfeljebb azt eredményezte, hogy az alperes teljesítésnek csak olyan átmeneti akadálya állt fenn, ami nem eredményezte a Keretmegállapodás megszűnését. A Kúria Pfv.21.049/2022/5. számú precedens értékű ítélete szerint a szerződés abban az esetben szűnhet meg a teljesítés lehetlenné válása következtében, ha egyáltalán nincs olyan időszak a hatályban léte alatt, amikor a teljesítés lehetséges lenne. Egy szerződés teljesítése lehetlenné válásának véglegessége és teljessége a jelenből visszatekintve állapítható meg. Ekként az alperesi teljesítés mindössze a 2021. július 1-je és 2024. december 31-e közötti időszakban, azaz átmenetileg, ideiglenesen bizonyult lehetetlennek.

[49] A jogalkotó a Htv. módosításával és a különleges gazdasági övezetek megszüntetésével visszaállította azt a jogszabályi környezetet, ami a felek jogviszonyára 2021. január 1-je előtt irányadó volt. Így az alperesnek a jelenleg is hatályban levő Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjaiban írt fizetési kötelezettségét 2025. január 1-jétől újra teljesítenie kell, mert ezen időponttól annak nincs jogszabályi akadálya.

[50] Hivatkozott arra is, hogy ha a Keretmegállapodás, mint a felek közötti egyezség megszűnik, akkor az egyezségkötést megelőző vitás helyzet áll vissza. Ennek folyományaként a Keretmegállapodás megszűnése esetére az annak Preambulumában hivatkozott, 2003. november 30-án létrejött Megállapodás rendelkezései alapján lenne alapos a keresete, amit azonban az elsőfokú bíróság nem vett figyelembe, és ebben a körben az anyagi pervezetést is elmulasztotta.

[51] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[52] Álláspontja szerint az Előzményi perben a bíróságok kimondták a Keretmegállapodás megszűnését, a Kúria pedig érdemi vizsgálat eredményeként, véglegesen döntött a felek jogviszonyának megszűnéséről, ami az anyagi jogerőhatás miatt már nem tehető vitássá.

[53] Fenntartotta, hogy a Keretmegállapodás megkötését követően hatályba lépett jogszabályi rendelkezés miatt, jogi okból vált lehetlenné annak teljesítése. Ez pedig olyan eset, amikor a teljesítés lehetlenné válásáért egyik fél sem volt felelős, így a teljesítés lehetlenné válásának bekövetkezésekor az érvényes és létrejött szerződés azonnal megszűnt.

[54] A felperes által hivatkozott eseti döntések a jelen esetre nem alkalmazhatók, ugyanakkor a BH2006.185. számú döntésből az következik, hogy a jogalkotás útján már megszűnt szerződéseket utóbb hatályba lépett jogszabályváltozások nem nyilváníthatják ismételten hatályossá, és nem eredményezhetik azt, hogy azok teljesítését utóbb ismét követelni lehessen. A Keretmegállapodás 2021. július 1-jével jogi okból lehetetlenülésének megítélése az akkor hatályos jogszabályi rendelkezések alapján volt lehetséges és nem a jelenből kell visszatekinteni, mert az a Jat. rendelkezéseivel és a jogbiztonság követelményeivel is ellentétben állna.

[55] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 237. § (2) bekezdése szerinti anyagi pervezetési kötelezettségét sem, amikor nem hívta fel a felperest a Megállapodás fennállásának bizonyítására, mert a felperes nem alapított keresetet és egyáltalán nem is hivatkozott követelése jogalapjaként arra. A másodfokú eljárásban meg nem engedett új érvelés, hogy a Keretmegállapodásnak a teljesítés lehetetlenné válása útján történő megszűnése esetén a korábbi együttműködési megállapodás rendelkezései állnának vissza, és annak alapján lehetne alapos a felperes keresete.

[56] A fellebbezés alaptalan.

[57] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére a fellebbezésben felhozottak nem adtak alapot és egyéb ilyen okot az ítéltábla sem észlelt.

[58] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével és annak indokaival is egyetértett az ítéltábla, azokat a Pp. 386. § (4) bekezdésben írtakra figyelemmel nem kívánja megismételni. A fellebbezésben írtak kapcsán a következőket emeli ki.

[59] A régi Ptk. 312. § (1) bekezdésében írtakból kitűnően a teljesítés megghiúsulhat olyan okból, amelyért egyik fél sem felelős. Ebben az esetben a szerződés megszűnik és annak teljesítését a jogosult nem követelheti. A jelen esetben a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.17/2023/9. számú ítéletéből kitűnően a felek Keretmegállapodása kapcsán jogi okból következett be a lehetetlenné válás, mert a kötelezett az érvényes szerződés ellenére - utóbb bekövetkezett jogszabályi változás folytán - nem tudott teljesíteni.

[60] A felperes fellebbezésében tévesen állította, hogy a teljesítés lehetetlenné válásának kimondása mellett a szerződés megszűnését külön ítéleti rendelkezésnek kellett volna megállapítania, hiszen az Előzményi perben a bíróságok a marasztalási kereset elbírálása során, annak törvényi tényállási elemként szükségszerűen megvizsgálták és döntöttek a felek közötti jogviszony fennállásáról. A Kúria Gfv.30.429/2023/6. számú (közzétéve: BH2024.270), Pfv.20.433/2020/5. számú és Pfv.21.874/2018/5. számú precedensképes határozataiban kifejtett jogértelmezés szerint, amennyiben a szerződés megkötését követően hatályba lépett jogszabályi rendelkezés miatt a kötelezett a szerződésben vállalt szolgáltatását nem teljesítheti, a teljesítés jogi okból lehetetlenül. Ebben az esetben a teljesítés lehetetlenné válásáért egyik fél sem felelős, ezért a szerződés a teljesítés lehetetlenné válásának bekövetkezésekor megszűnik.

[61] A fellebbezés téves hivatkozásával szemben - ezt lehetővé tevő tételes jogi rendelkezés hiányában - arról sem lehetett szó, hogy a Keretmegállapodás a teljesítés lehetetlenné válása folytán csak bizonyos részben szűnt meg.

[62] Az Előzményi perbeli jogerős ítélet nem tartalmazott olyan megállapítást, amiből alappal lehetett volna arra következtetni, hogy az alperesi teljesítés lehetetlenné válása pusztán időlegesen – ténylegesen csupán kötelezetti késedelmet megvalósító módon – következett be, ezért alaptalanul hivatkozott arra a felperes arra, hogy a jogszabályi környezet megváltozása miatt az alperes ismét teljesíteni lenne köteles a Keretmegállapodás alapján. A Keretmegállapodás a teljesítés lehetetlenné válása nyomán végleges hatállyal megszűnt, és mivel sem a Kkm. törvény, sem egyéb jogszabály nem tartalmazott átmeneti rendelkezést a Kormányrendelet hatálybalépését megelőzően kötött szerződések hatályának fennmaradásáról, így nincs mód arra, hogy a már megszűnt Keretmegállapodást ismételten hatályosnak tekintve a felperes jogot alapítson annak rendelkezéseire.

[63] Nincs érdemi jelentősége a kereset szempontjából annak, hogy a fellebbezés szerint a jogalkotó a felek jogviszonyára irányadó, 2021. január 1-jét megelőző időszakban hatályos jogszabályi környezetet visszaállította, mert a felperes követelése jogalapjaként a Keretmegállapodás 3.1. és 3.2. pontjára hivatkozott, nem pedig arra, hogy az alperest jogszabály közvetlen rendelkezése alapján terhelte fizetési kötelezettség.

[64] A Keretmegállapodás megszűnését az előzményi perben hozott jogerős ítélethez fűződő anyagi jogerőhatás miatt a felperes a jelen perben nem tehetette vitássá.

[65] A Pp. 360. § (1) bekezdése szerint az anyagi jogerő pozitív hatása az ítélet tartalmának irányadó voltát jelenti: a felek a jogerős ítéletben már elbírált jogot egymással szemben nem tehetik vitássá, az őket megillető jogokat és terhelő kötelezettségeket végérvényesen meghatározottnak kell tekinteni, ahhoz a felek, a bíróság és más hatóságok egyaránt kötve vannak (Kúria 6/2022. Jogegységi határozat [24]-[26]). Ahogy a Kúria már több határozatában kifejtette (Pfv.I.20.252/2024/10. [37]-[38]; Pfv.I.21.111/2019/31., megjelent: BH2022.12. [40]-[43]), a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 2. § (1) bekezdése és 6. §-a alapján a bíróságok a vitássá tett vagy megsértett jogról véglegesen döntenek, valamint a bíróság határozata mindenkire kötelező. A BH2002.235. számú határozatban kifejtettek szerint az ítélt dolog tárgya a keresettel érvényesített jogról való döntés, az annak alapjául szolgáló releváns tények és jogi okfejtések, így a felek közötti jogviszony minősítése is, amely utóbb nem tehető vitássá, attól egy későbbi perben a bíróság sem térhet el. Az anyagi jogerő joghatása, hogy a peresített jogviszony alapján a feleket megillető jogokat és az őket terhelő kötelezettségeket végérvényesen meghatározottnak kell tekinteni (Kúria Pfv.V.22.665/2017/3. [14]). Az anyagi jogerő pozitív hatásaként a jogerős ítéletben elbírált jogot – ideértve az azzal szembeni érdemi védekezésben előadottakat is – a felek már nem tehetik vitássá, az a bíróságok számára irányadó.

[66] A Kúria Gfv.VI.30.332/2024/5. számú határozatának [98]-[105] bekezdéseiben részletesen kifejtett indokok alapján a jogerős ítélet alapjául szolgáló jogi okfejtések, így a felek közötti jogviszony minősítése utóbb nem tehető vitássá, attól egy későbbi perben a bíróság nem térhet el. A Bszi. 2. §-ával és 6. §-ával, valamint a felek tisztességes eljáráshoz

fűződő alapjogával sem fér össze, ha ugyanazon peres jogvitában meghozott különböző határozatokban eltérő lenne ugyanazoknak a jogi tényeknek a jogi minősítése, a peres felek jogait és kötelezettségeit nem azonos jogi keretben bírálná el a bíróság.

[67] Végül utal arra az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróságot a fellebbezésben írtakkal szemben nem terhelte a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetési kötelezettség a Megállapodás kapcsán, mert a felperes nem e szerződés rendelkezéseire alapította a keresetét.

[68] Ezért az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[69] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel felmerült költségét maga viseli, továbbá köteles megfizetni az alperes részére a felszámított (Pp. 81. §), a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (Ükr.) 3. § (1) bekezdés c) pontja alapján járó 9.825.000 forint + ÁFA = 12.477.750 forint összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

[70] A felperesnek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdésének b) pontján alapuló személyes illetékmentességére tekintettel meg nem fizetett 2.500.000 forint fellebbezési illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Győr, 2026. május 7.

Dr.Szabó Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr.Kovács Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr.Konarik Attila s.k.
bíró